

אם השמאל ואימנה וגו'. ומוכיח אותו ומציק לו בכמה קרבות שעושה עמו בכל יום, עד שכתוב ויפרדו איש מעל אחיו. כיון שנפרדים זה מזה מה פתוב? אברם ישב בארץ כנען. מתישבת הנשמה עם אותם הצדיקים בשוב טוב בשלום. ולוט ישב בערי הכפר. אותו המקלל המקטרג הולך לקטרג ולהתחבר במקום שהרשעים שם, שפתוב ויאהל עד סדם. מה פתוב אחריו? ואנשי סדם רעים וחטאים לה' מאד. שם שרוי ושם דיורו ביניהם להתחבר עמהם להסיט אותם ולאבד אותם. [ואברהם במעשים טובים, בתשובה, ובתורה] (חסר) [במעשים רעים].

[כיון שנשארת הנשמה בלי מקטרג ונחקר הגוף מאותה הנהמה, מיד הקדוש ברוך הוא משרה את דיורו עמו ויורש נחלה עליונה ותחתונה, ויש לו נחת בין הצדיקים, ותמקלל החוה בין אותם הרשעים חוטאים עמו, עד שאין פדות לחטאיהם.] [מה פתוב? וישמע אברם. זו הנשמה שנשארה בטהר הגוף. כי נשבה אחיו - זה יצר הרע שנשבה בין אותם הרשעים בחטאים רבים. ויצר הרע חניכו ולידי ביתו - אלו הם הצדיקים שעוסקים בתורה, שהם האברים של הגוף הנוריים ללכת עמו. שנה עשר ושלוש מאות - אלו רמ"ח איברי הגוף, ושבעים של מוד הנשמה שיוצאת מושם.] בכל מזדרז ללכת לשם לאותם הרשעים להשיב אותם [מהטאם] מחטאיהם. מה פתוב? ויירדף עד דין. וירדף אחריהם ומודיע להם את דין העולם ההוא וענש הגיהנם, ולא נותן שנה לעינו ביום ובלילה עד שמוכיח אותם את אותם הרשעים, ומשיב אותם בתשובה לקדוש-ברוך-הוא. מה פתוב? וישב את כל הרקש. השיב אותם בתשובה שלמה פראוי.

עמו, עד שפכניעו בעל פרחו [ולא] וממתיק אותו פראוי. והכל משיב בתשובה שלמה פראוי, מכיון שלא ישקט יומם ולילה, עד שמוכיח אותם וירדף אותם על אותו החטא שחטאו עד ששבים בתשובה שלמה פראוי.

בעלמא, זיל ושוט אפתייהו ואתפרש מעמי. אם השמאל ואימנה וגו'. ואוכח ליה ואעיק ליה בכמה קרבינ דעביד בהדיה בכל יומא, עד דכתיב ויפרדו איש מעל אחיו.

כיון דמתפרשין דא מן דא מה פתיב, אברם ישב בארץ כנען. אתישבת נשמתא באנון צדיקא בלשובא טב בשלם. ולוט ישב בערי הכפר, ההוא לטיא מקטרגא אזיל לקטרגא ולא תחברא באתר דחייבא תמן דכתיב ויאהל עד סדום. מה כתיב בתריה ואנשי סדום רעים וחטאים ליה מאד. תמן שריא ושווי דיוריה ביניהו לאתחברא בהו לאסטא לון ולאוכדא לון. [ואברהם בעודין טבין בתשובה באורייתא] (חסר) (ס"א) בעודין בישינ).

[כיון דאשתארת נשמתא כלא מקטרגא ואתרבי גופא מטהו וזקמא, מיד קדשא ברוך הוא אשרי דיוריה בהדיה ונרית אחסנתא עלאה ותמאה, ואית ליה ניהא בין צדיקא, והוא לטיא בין אנון רשיעיא חטאן בהדיה, עד דלא הנה פורקנא לחוביהו].

[מה כתיב וישמע אברם כי נשבה אחיו. וישמע אברם דא נשמתא דאשתארת בדכיו בגופא. כי נשבה אחיו, דא יצר הרע דנשבה בין אנון חייבא בחובין סניאין. ויצר את חניכיו ולידי ביתו, אלו אנון צדיקא דלעאן באורייתא דאנון שייפי דגופא וריון למיהד בהדיה שמה עשר ושלוש מאות, אלו רמ"ח שייפין דגופא, ושבעין, דהוא דנשמתא דנפיקא מתמן]. בכללא אזדרז למיהד תמן לגבי אנון חייבא לאתבא לון [מחוביו] מחוביהו].

מה כתיב ויירדף עד דין. רדיף אפתייהו ואודע לון דינא דההוא עלמא ועונשא דגיהנם, ולא יהיב דמיכו לעיניה ביממא ובליילא עד דאוכח לון לאנון חייבין ואתיב לון בתויבתא לגבי קדשא ברוך הוא. מה כתיב וישב את כל הרכוש, אתיב לון בתויבתא שלימא כדקא יאות.

וגם את לוט אחיו וגו'. אפלו לההוא יצר הרע אתקיה בהדיה עד דאכפניה בעל פרחיה (ולא) ואמתיק ליה כדקא חזי. פלא אתיב בתויבתא שלימא כדקא יאות. בגין דלא אשתכח יממא וליילא עד דאוכח לון וירדף לון על ההוא חובא דחאבו עד דתאבו בתויבתא שלימא כדקחזי.

וגם את לוט אחיו וגו' - אפלו את אותו יצר הרע מחזיק וממתיק אותו פראוי. והכל משיב בתשובה שלמה פראוי, מכיון שלא ישקט יומם ולילה, עד שמוכיח אותם וירדף אותם על אותו החטא שחטאו עד ששבים בתשובה שלמה פראוי.

אהרנא למילי קדמאי דפרשתא. כתיב (שיר השירים ג) מצאוני השומרים הסובבים בעיר וגו'. (תנן ברוגמת דרמיו באברהם ויצחק ושרה ורבקה יהו"ה, ברוגמא דא רמיו בהאי קרא (רות א) ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים. אלימלך"ה דא נשמתא לנשמתא.

נעמי"ה דא נשמה, ואמאי אתקרי נעמי, משום (תהלים ז) ויהי נעם יי אליהינו. מחלון דא רוחא קדישא, ולמה אתקרי מחלון דמחל ליה קדשא בריה הוא. רות"ה דא נפש קדישא, ולמה אתקרי רות"ה על שם תו"ה. כליון"ה דא רוח"ה דבעיר"ה, ועל דא אמר שלמה עליו השלום (קהלת ג) רוח הבחמה דא יצ"ר הר"ע. ערפ"ה דא נפשא דשמאלא בת זנוגיה של יצ"ר הרע. ולמה אתקרי ערפה משום כי עם קשה ערף הוא.

אי זכה בר נש סלקא נשמתא עלאה, ואי לאו מסתלקי אנון דוברי נשמתא ורוחא ואשתאר נשמתא עלאה ונפש השכלית, מה כתיב, (רות א) ותצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי כלותיה עמה ותאמר נעמי לכלותיה שבעה בנתי וגו'. ותאמר רות אל תפגעני בי וגו' וערפה שבעה לעמה ולאלהיה).

תנן עבד קדשא בריה הוא ירושלם לעילא כגוונא דירושלם דלתתא, בשורין ומגדלין ופתחין פתיחין, ואנון חומות דתמן אית עליהו נטרין (דף פא ע"א) דנטרי תרעי דאנון חומות דכתיב, (ישעיה סב) על חומותיה ירושלים הפקדתי שומרים וגו'. ומיכאל כהנא רבא עלאה מכלהו נטרי תרעי דאנון חומות.

נשם"ה (דאתקרי נעמי) כד נפקת מהאי עלמא, אי זכאת עאלת בגנתא דעדן דארעא דנטע קדשא בריה הוא לרוחיהון דצדיקייא כגוונא דההוא גנתא דעדן דלעילא. ותמן כל צדיקייא דעלמא.

וכד נשמתא נפקת מהאי עלמא, עאלת במערתא דכפלתא דתמן איהי פתחא דגן עדן. פגעת באדם הראשון ובאנון אבהו דתמן, אי זכאת איהי, תדאן בה ופתחין לה פתחין ועאלת. ואי לא דחין לה לבר. (ומה היא אמרה כד דחין לה לבר (שיר השירים ג) מצאוני השומרים וגו' אולת. לבתר דאולת תמן מקמי דאתיא לעלמא דא ויהיבת נר על רישיה שנאמר (איוב כט) כהלן נרו עלי ראשי כל מן דחון לה מודעוין ואמרי הואת נעמי.

חורנו לדברים הראשונים של הפרשה. כתוב (שיר ג) מצאוני השומרים הסובבים בעיר וגו'. [שנינו, כדגמה שרמיו באברהם ויצחק ושרה ורבקה יהו"ה, כדגמה חור רמיו כפסוק הזה (רות א) ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים. אלימלך"ה זו הנשמה לנשמה. נעמי"ה זו הנשמה. ולמה נקראת נעמי? משום (תהלים ז) ויהי נעם ה' אליהנו. מחלון זו רוח הקדש. ולמה נקרא מחלון? שמהל לו הקדוש ברוך הוא. רות"ה זו הנפש הקדושה. ולמה נקראת רות"ה? על שם תו"ה. כליון"ה זו רוח הבחמה"ה, ועל זה אמר שלמה עליו השלום (קהלת ג) רוח הבחמה. זה יצ"ר הרע. ערפ"ה זו נפש השמאל, בת זנוגיה של הנצר הרע. ולמה נקראת ערפה? משום כי עם קשה ערף הוא.

אם זכה אדם - עולה הנשמה העליונה, ואם לא - מסתלקים אותם דוברי הנשמה והרוח, ונשארת הנשמה העליונה והנפש השכלית. מה כתוב? (רות א) ותצא מן המקום אשר היתה שמה ושתי כלותיה עמה. ותאמר נעמי לכלותיה שבעה בנתי וגו'. ותאמר רות אל תפגעני בי וגו' וערפה שבעה לעמה ולאלהיה].

שנינו. עשה הקדוש ברוך הוא ירושלים של מעלה כמו ירושלים של מטה, בחומות ומגדלים ופתחים פתוחים, ואותן החומות ששם יש עליהם שומרים ששומרים את השערים של אותן החומות, שכתוב, (ישעיה סב) על חומותיה ירושלים הפקדתי שמרים וגו'. ומיכאל כהן גדול עליון מכלם, שומר פתחים של אלו החומות.

הנשם"ה [שנקראת נעמי], כשיצאת מן העולם הזה, אם זוכה - נכנסת לגן עדן של הארץ שנטע הקדוש ברוך הוא לרוחות הצדיקים כמו אותו גן עדן שלמעלה, ושם כל הצדיקים של העולם.

ובשהנשמה יוצאת מן העולם הזה, נכנסת למערת המכפלה ששם הוא פתח גן עדן. פוגשת באדם הראשון ובאותם האבות ששם. אם היא זוכה - שמחים בה ופותחים לה פתחים ונכנסת, ואם לא - דוחים אותה החוצה [ומה היא אומרת כשדוחים אותה החוצה? (שיר ג) מצאוני השומרים וגו'. וחולכת. אחר שהולכת